

KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA
TUZLA,
BROJ 1 - 2
JANUAR/
FEBRUAR
2013. GODINE

KOMORSKI INFORMATOR

ODRŽANA SJEDNICA
UPRAVNOG ODBORA
KOMORE

ZASJEDALA SKUPŠTINA
KOMORE

ODRŽAN KOLEGIJ
PREDSJEDNIKA
KOMORA FBIH

KOMORA TUZLA
PRISTUPILA EVROPSKOJ
PODUZETNIČKOJ MREŽI

KOMORSKI INFORMATOR broj 10- 2012.

**KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA**

Izdavački savjet:

1. Nedret Kikanović, predsjednik
2. Jorgovan Begić, sekretar Izdavačkog savjeta
3. Mirsad Kukić, član
4. Bajazit Jašarević, član
5. Adnan Imerović, član

Redakcijski kolegij:

1. Jorgovan Begić, predsjednik
2. Nedret Kikanović, član
3. Esad Arnautović, član
4. Nurudin Žunić, član
5. Suad Selimović, član

Izdavač:

Kantonalna privredna komora Tuzla

Gl i odgovorni urednik:

Dino Kalesić, dipl. žurnalista

Tehnička priprema, repro i štampa

C.P.A. Tojšići- Kalesija

Za štampariju:

Vildan Uščuplić - generalni direktor

Tiraž:

500 primjeraka,
januar/februar god.

Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta na osnovu Člana 19. tačka 13. stav 2. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga ("Sl. novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 6/95 i 25/97), rješavajući o zahtjevu Kantonalne privredne komore Tuzla broj: 10/15-4481/99. od 30.04.1999. godine, dalo je mišljenje o oslobađanju poreza na promet glasila "Komorski informator".

UVODNIK

Poštovani čitaoci!

U 2013. godinu, kada je u pitanju Komorski informator, nekako po običaju ulazimo sa dvostrukim izdanjem za januar i februar. I pored silnih praznika i neradnih dana ipak je bilo i više nego se očekivalo aktivnosti koje zavrijeđuju pažnju i koje su našle mjesto u ovom izdanju novine Kantonalne privredne komore Tuzla. Ako krenemo redom, po stranicama, onda prve redovi pripadaju informacijama o održanim sjednicama komorskih tijela. Uvijek u januara u februaru ima najviše aktivnosti za Skupštinu, Nadzorni i Upravni odbor komore, upriliče se sjednice, analiziraju se izvještaji koji predstavljaju aktivnosti, rad, rezultate u prethodnom periodu, daju se prijedlozi za naredni period. Novost je da je Gospodarska/privredna komora Federacije Bosne i Hercegovine u saradnji sa Kantonalnom privrednom komorom Tuzla, organizovala sastanak Kolegija predsjednika privrednih komora u Federaciji Bosni i Hercegovini. Na sastanku u Tuzli je razmatran načrt Zakona o radu, izuzetno značajnog Zakona za privredni život u Federaciji Bosni i Hercegovini. Raspravljaljao se u Tuzli i o drugim zakonima, onim koje je neophodno donijeti unutar Bosne i Hercegovine a i onim koji su već dugo u proceduri i potrebno je te procese usvajanja zakona što prije završiti. Novost, i to također značajnu, predstavlja i podatak da je delegacija kantonalnih privrednih komora i P/KFBiH bila u posjeti kod premijera Nikšića. Razgovarano je o stvaranju uvjeta za lakše poslovanje, o tome kako treba što prije usvojiti Zakon o komorskem sistemu FBiH, a uz ljubazan prijem, premijer Nikšić je obećao da će razmotriti prijedloge i dostaviti povratne informacije. Bili smo u posjeti u protekla dva mjeseca kod nekoliko firmi članica Kantonalne privredne komore Tuzla. U firmi „Helios“ Banovići smo saznali

da će uskoro na tržište izbaciti novi proizvod, kamin na pelet. U firmi "Cosmos Commerce" Tuzla saznajemo da su u planu dva velika projekta: vlastite lakirnica i solarna elektrana. "Ligamont" Lukavac krupnim koracima osvaja tržište kvalitetnim proizvodima u oblasti proizvodnje autopresvlaka i dijelova za svjetske proizvođače automobila. CPA Tojšići, firma iz koje izlazi ova novina, konstantno ulaže u razvoj, unapređenje tehnologija, sve značajnije firme su na listi poslovnih partnera. Nismo samo mi išli u posjete, nego su i naša vrata širom otvorena. Primili smo u posjetu predstavnike IFC BiH (International Finance Corporation). Nadamo se saradnji na obostrano zadovoljstvo. Vrata Komore će biti otvorena i za sve one koji se odluče na usavršavanje, odnosno za Instruktivni pripremni seminar za polaganje pravosudnog ispita koji će Komora realizovati u saradnji sa Federalnim ministarstvom pravde Bosne i Hercegovine i Ministarstvom pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona. Također, Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine će u tuzlanskoj komori, realizovati usavršavanje za članove nadzornih odbora i članove uprava privrednih društava sa učešćem državnog kapitala. Značajno je pomenuti da je Kantonalna privredna komora Tuzla je potpisala Ugovor o pristupanju Evropskoj poduzetničkoj mreži (Enterprise Europe Network – EEN) u trajanju od dvije godine, kao jedan od partnera Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine. Bilježimo i predstavljanje projekta promocije izvoznih rezultata bh proizvođača šljive koje su organizovali Kantonalna privredna komora Tuzla i USAID/Sida FARMA projekt. U Komori je pokrenuta inicijativa o razmatranju Zakona o administrativnim takšama a raspravljaljao se i o Nacrtu o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju i građenju Tuzlanskog kantona. Na kraju, i ove godine su u Komori učinjeni naporci da se firme članice Komore predstave u Virovitici na sajmu "Viroexpo". Riječ je o 18. međunarodnom sajmu gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede, jednom od najuspješnijih sajmova takvoga tipa u Hrvatskoj, na kojem je Komora predstavila 20 svojih članica. Očekuju nas Split, Osijek, Bjelovar...

*Dino Kalesić
gl. i odg. urednik*

SADRŽAJ:

ODRŽANA SJEDNICA UPRAVNOG ODBORA KOMORE

4 i 5

ZASJEDALA SKUPŠTINA KOMORE

6

ODRŽAN KOLEGIJ PREDSJEDNIKA KOMORE

7

STVARANJE UVJETA ZA LAKŠE POSLOVANJE

8

KAMIN NA PELET IZ HELIOSA BANOVIĆI

10

"SVE NA JEDNOM MJESTU - COSMOS COMMERCE" TUZLA

11

PRIVREDA TK NA "VIREXPO 2013"

12

KOMORA PRISTUPILA EVROPSKOJ PODUZETNIČKOJ MREŽI

14

NAJVIŠE IZVOZA U RUSIJU I EU

15

TAKSE OPTEREĆENJE ZA PRIVREDU

16

PREDSTAVNICI IFC-A POSJETILI KOMORU

21

LIGAMONT D.O.O. LUKAVAC

22

C.P.A. D.O.O. TOJŠIĆI

22

Sjednice komorskih tijela

ODRŽANA SJEDNICA UPRAVNOG ODBORA KOMORE

- Izvještaji o radu i rezultatima poslovanja u prošloj godini - Informacija o procjeni učešća domaćih firmi na izgradnji termoenergetskih kapaciteta na području Tuzlanskog kantona - Prijedlog memoranduma o zajedničkom djelovanju, na unapređenju poslovног ambijenta u šumarstvu i drvnoj industriji TK -

Komorska tijela su krajem februara upriličila redovna zasjedanja. Prvo je održana 18. sjednica Upravnog odbora Kantonalne privredne komore Tuzla. Nakon što je usvojen izvod iz zapisnika sa prethodne sjednice, Jorgovan Begić dopredsjednik Komore i Nedret Kikanović predsjednik Komore, izvjestili su o radu i rezultatima poslovanja u prošloj godini. Nakon razmatranja izvještaja, članovi Upravnog odbora Komore su uz određene dopune usvojili Izvještaj o radu Kantonalne privredne komore Tuzla za 2012. godinu i Izvještaj o rezultatima finansijsko-materijalnog poslovanja Kantonalne privredne komore Tuzla za period janua-decembar 2012. godine. U nastavku sjednice razmatrana je Informacija o procjeni učešća domaćih firmi na izgradnji termoenergetskih kapaciteta na području Tuzlanskog kantona (bloka 7-450 MW u TE Tuzla i 300 MW TE Banovići). Nurudin Žunić sekretar komorskog Udruženja za energetiku, rudarstvo i industriju, nakon kratkog pregleda istorijata industrijalizacije na području tuzlanske regije, istakao osnovne ciljeve izgradnje novih termoenergetskih kapaciteta na TK, bloka 7 u TE Tuzla i TE Banovići. Naglasio je da je tu riječ o obezbjeđenju kontinuiteta isporuke električne i topotne energije, kontinuiteta proizvodnje uglja u rudnicima na području TK te postizanje veće efikasnosti uz očuvanje principa održivog razvoja ali i preduslov za reindustrijalizaciju uopšte. „**Predviđeno je da se ova objekta izgrade u prihvatljivom obliku strateškog partnerstva, budući da nemamo dostatnih novčanih sredstava a niti tehnologije ali imamo potencijale u domaćim firmama koje su stekla znanje i iskustva odnosno reference na izgradnji i rehabilitaciji nekih podsistema u energetici. Imamo potencijale u institutima, fakultetima pa čak i u individualnim**

znanjima te, još uvijek, na zavidnom nivou, tehnički obrazovanu radnu snagu ali i iskustva u eksploataciji energetskih postrojenja. Cilj je, dakle, da domaće firme u najvećem mogućem obimu participiraju na izgradnji termoenergetskih objekata. Na tom putu moramo ujediniti sve napore cjelokupnog društva i pri tome biti vrlo obazrivi jer, u načelu, iako svaka investicija utiče na rast GDP-a u otvorenoj ekonomiji kakva je naša u zemlji, koja veliki dio potreba zadovoljava uvozom, investicije nemaju multiplikativni učinak kakav imaju u zatvorenim, samodostatnim (samoobezbjedujućim) ekonomijama” elaborirao je sekretar Žunić. Prepoznata je u predstojećim investicijama velika šansa za jači ekonomski napredak, za primjenu savremenih trendova industrijske politike baziranih na usvojenom dokumentu „Razvoj industrijske politike u FBiH 2011-2015“. Također, istaknuto je kako bi potpuna implementacija temeljnog dokumenta pod nazivom „Program rada Vlade Federacije BiH u mandatnom periodu 2011-2014.godine“ dovela do poboljšanje poslovног ambijenta, do privlačenje resprektabilnih investitora odnosno strateških partnera, do povećanje konkurentnosti domaćih firmi. Podrška vlada svih nivoa učešću domaćih firmi izgradnji termoenergetskih objekata, vodila bi jačanju domaće privrede, rastu GDP-a, smanjenju nezaposlenosti.

Na 18. sjednici Upravnog odbora Kantonalne privredne komore Tuzla, Suad Selimović sekretar komorskog Udruženja za šumarstvo i drvnu industriju izvjestio je članove ovog komorskog tijela o Prijedlogu memoranduma o zajedničkom djelovanju, na unapređenju poslovног ambijenta u šumarstvu i drvnoj industriji TK. Ovaj dokument, istakao je, rezultat je aktivnosti Odbora Udruženja za šumarstvo i drvnu industriju u Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla i Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu TK. Kako je zaključeno na jednom od prethodnih sastanaka Odbora ovog granskog udruženja a s ciljem stvaranja kvalitetnijeg poslovног ambijenta u šumarstvu i drvnoj industriji na području TK, neophodno je zajednički realizirati određene aktivnosti. Kvalitetnije poslovno okruženje je neophodno za razvoj ovog privrednog sektora koji je zasnovan na konkurentnosti finalnih proizvoda, osiguranju stabilnosti i likvidnosti privrednih subjekata u šumarstvu, te novom zapošljavanju kvalifikovanog mladog kadra koji se obrazuje u

srednjoškolskom i univerzitetskom centru. „**Kada je u pitanju oblast šumarstva kao prirodnog resursa od značaja za državu, ali i sirovinskog resursa za drvnu industriju na području Tuzlanskog kantona, ukazano je na potrebu uvrštavanja kandidovanih prioritetnih projekata u Program podsticaja u oblasti šumarstva MPŠV TK za 2013. godinu, i finansiranje, odnosno sufinansiranje istih, u skladu sa zakonskim mogućnostima i raspoloživim sredstvima. Tu se prije svega misli na nastavak FSC certificiranja svih državnih šuma na području Kantona, kojim upravlja JP „Šume TK“ d.d. Kladanj, kao preduslov za uvođenje certifikata FSC CoC u drvoradnici na području TK. Jednako značajno je poduzimanje aktivnosti na realizaciji Programa nabavke vatrogasne opreme za potrebe JP „Šume TK“ d.d. Kladanj a u cilju zaštite od požara šume i šumskog zemljišta. Usaglašena je potreba hitnog informiranja svih drvoradivača na području TK, posebno onih koji izvoze svoje proizvode u okviru i van EU, o TIMBER REGULATIVI (EU 995/2010), koja definiše sprečavanje međunarodne trgovine drvetom i drvnim proizvodima od nezakonito posjećenog drveta, koja će se primjenjivati od marta 2013.godine. U cilju obezbjeđenja veće transparentnosti u prodaji drvnih sortimenata JP „Šume TK“ d.d. Kladanj, dogovoren je da će se kriteriji za prodaju za 2013. godinu, prije usvajanja od strane uprave JP „Šume TK“ d.d. Kladanj, razmatrati na sjednici Udruženja za šumarstvo i drvnu industriju, u cilju utvrđivanja prioriteta kupovine drvoradivačima sa područja TK, naročito izvoznicima finalnih proizvoda od drveta“, stoji između ostalog u Prijedlogu memoranduma koji je izložio sekretar Selimović.**

Kako je dalje naznačeno, neophodno je intenzivirati inspekcijski nadzor Kantonalne šumarske inspekcije i inspekcije za trgovinu u cilju zaustavljanja rada crnog tržišta – neregistrovane proizvodnje i prodaje namještaja. Izraženo je nezadovoljstvo drvoradivača koji su u 2011. godini, po javnom pozivu Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Tuzlanskog kantona, zadovoljili kriterije za ostvarivanje prava za subvencioniranje drvne industrije, a koji nisu isplaćeni, imajući u vidu da Vlada Tuzlanskog kantona nije dala saglasnost na

ponuđeni Program raspodjele navedenih sredstava. U dokumentu je zatraženo je da Ministarstvo u 2013. godini planira sredstva za podsticaj u drvnoj industriji, u cilju podizanja konkurentnosti, stimuliranja veće finalizacije proizvoda od drveta, izvoza i zapošljavanja novih radnika. Takošer, kao veoma značajno za kvalitetnije korištenje resursa na području TK u šumarstvu i drvnoj industriji, istaknuto je potreba podrške procesu integracije – formiranja drvnog klastera, što će sigurno povećati konkurenčnost i zapošljavanje. Sekretar Selimović je u Informaciji istakao i da su izneseni podaci koji ukazuju na izuzetno velika nefiskalna opterećanja poslovanja u oblasti drvene industrije, te izražena bojazan da će važeći propisi dovesti do nelikvidnosti svih privrednih društava u ovoj oblasti. Obzirom da se radi o nizu federalnih propisa, dogovoren je da Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK i Kantonalna privredna komora Tuzla zajednički pokrenu inicijativu za izmjenu i dopunu propisa iz oblasti zdravstva - Zakon o zdravstvu – sa akcentom na subvencioniranje troškova radnika koji su na bolovanju zbog povreda. Istaknuto je da po ovom segmentu, trenutno, predučeća snose 100% troškova. Dalje, izmjene su neophodne u oblasti upravljanja vodama. Naglašeno je kako je vodna naknada za prorezani m^3 drveta koja je u FBiH 10 puta veća od iste u RS. Kada je u pitanju Zakon o zapošljavanju invalida prelažu su određene izmjene kod rada komisije za ocjenu invalidnosti te kod prijema jednog invalida na 13 radno sposobnih radnika ili plaćanje penala. U slučaju Zakona o reviziji potrebno je povećati prag finansijskog obima poslovanja kao uslov obavezne revizije. Izvršena revizija koja potvrđuje zakonito poslovanje privrednog društva, treba da isključuje inspekcijski nadzor za predmetnu fiskalnu godinu. Na kraju, istaknuto je da će se realizacija aktivnosti iz Memoranduma kvartalno razmatrati od strane potpisnica Memoranduma, u skladu sa Akcionim planom koji će se u redovnoj proceduri donijeti. Predloženo je da sve aktivnosti i prijedlozi budu definisani u Memorandum koji bi potpisali Vlada TK i Kantonalna privredna komora Tuzla, odnosno, premijer Sead Čaušević i predsjednik Nedret Kikanović.

Članovima UO Komore je Refik Hodžić, potpredsjednik komorskog Udruženja za šumarstvo i drvnu industriju prezentovao Informaciju o prodaji drvnih sortimenta putem Ugovora za sukcesivnu isporuku u 2013. godini. Razmatran je na sjednici i podržan zaključak Odbora komorskog Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam. Članovi odbora ovog Udruženja su uputili zahtjev članovima UO Komore da podrže i dostavi nadležnim ministarstvima na Tuzlanskom kantonu i Federaciji BiH, zaključak u kojem se traži da se da preispita ukidanje obavljanja dodatne djelatnosti u ugostiteljstvu. Naglašeno je da je ukidanjem dodatne djelatnosti u ugostiteljstvu došlo je do povećanja nezaposlenosti i povećanja broja na Zavodu za zapošljavanje na Tuzlanskom kantonu, pa u vezi s tim traži se da se ponovo omogući bavljenje dodatnom djelatnošću u ugostiteljstvu, jer sa ovom mjerom postiže se veći efekat u sferi zaposlenja u odnosu na sadašnje stanje.

D.K.

Sjednice komorskih tijela...

ZASJEDALA SKUPŠTINA KOMORE

- Razmatran Izvještaja o radu Kantonalne privredne komore Tuzla za 2012.godinu - Razmatran Izvještaja o rezultatima finansijsko-materijalnog poslovanja za period - Izvještaj Nadzornog odbora o uvidu u Finansijski izvještaj Komore za 2012.godinu -

Skupštine Kantonalne privredne komore Tuzla održala je VII sjednicu. Odmah po usvajanju izvoda iz zapisnika sa prethodne sjednice, kao i na početku svake godine analizirali su članovi ovog komorskog tijela rad i rezultate poslovanja iz prethodne godine. Analizirani su izvještaji o radu svih komorskih udruženja i grupacija kao i rad Centra za regionalnu saradnju. U Izvještaju koji je predložio Jorgovan Begić dopredsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla, a koji su članovi Skupštine nakon diskusija i manjih dopuna usvojili, potcrtane su aktivnosti komorskih tijela, Skupštine, Nadzornog odbora i Upravnog odbora. Izraženo je zadovoljstvo radom ovih komorskih tijela i redovnim održavanje sjednica u skladu sa usvojenim Programom rada. Kako je navedeno u Izvještaju, Upravni odbor Kantonalne privredne komore Tuzla u izvještajnom periodu, aktivnosti je vodio putem sjednica Upravnog odbora na kojima su se između ostalog razmatrala ona pitanja koja su bila predmet Skupštine Komore kao i ostale aktivnosti koje proizilaze iz Programa rada Upravnog odbora Komore i tekućih aktivnosti Komore u 2012. godini. Upravni odbor Komore razmatrao je Program rada Upravnog odbora Komore za 2012.godinu, Izvještaj o radu Kantonalne privredne komore Tuzla za 2011.godinu, kao i Izvještaj o rezultatima finansijsko-materijalnog poslovanja Kantonalne privredne komore Tuzla za 2011.godinu. Razmatrana je i Informacija o položaju tekstilne industrije, kože i obuće na Tuzlanskom kantonu, mogućnosti stimulisanja izvoza obzirom na značajan broj uposlenika u ovoj djelatnosti. Tema jedne od sjednica Upravnog odbora bila je razmatranje i usvajanje Rezimea rasprave na temu: „Unapređenje poslova u elektro i metaloprerađivačkoj industriji na području TK“. Ovo komorsko tijelo se bavilo

i problematikom novčane podrške i neusklađenosti sa strategijom razvoja u poljoprivredi. Stručna služba Komore je prezentirala Upravnom odboru „Bilten KPK Tuzla“. Razmatrana je Informacija o šumskim resursima upravljanja i gospodarenja sa akcentom na certificiranje šuma i potrebe drvoprerađivačke industrije za drvnim sortimentom u 2012.godini na Tuzlanskom kantonu. Predmet rasprave Upravnog odbora je Informacija o šumskim požarima i nastalim štetama na području šuma Tuzlanskog kantona za period januar-avgust

2012.godine. Pored navedenog, Upravni odbor Komore razmatrao je Informaciju o industrijskoj proizvodnji na području Tuzlanskog kantona za period I-IX 2012. godine. Krajem prošle godine je razmatran Nacrt Programa rada Kantonalne privredne komore Tuzla za 2013.godinu, te Nacrt Finansijskog plana Komore za 2013.godinu. Donesena je Odluka o povećanju državnog kapitala po Završnom računu za 2011. godinu. U prošloj godini je Nadzorni odbor u okviru svojih djelatnosti analizirao izvještaj o rezultatima finansijsko-materijalnog poslovanja Kantonalne privredne komore Tuzla za period januar-decembar 2011.godine i izvještaj o rezultatima finansijsko-materijalnog poslovanja Kantonalne privredne komore Tuzla za period januar-juni 2012.godine, za koje su sačinjeni i je sačinjen Izvještaji Nadzornog odbora.

Kada je u pitanju rad Stručne službe Komore, bilježi se u prošloj godini niz aktivnosti vezanih za organizovanje seminara, edukacija, prezentacija, javnih rasprava, konferencija, te nekoliko nastupa na značajnim sajamskim manifestacijama na kojima je predstavljena Privreda Tuzlanskog kantona. Koordinaciono odbor udruženja Komore je u saradnji sa Federalnim zavodom za programiranje razvoja Federacije BiH organizovao prezentaciju dokumenta „Poreska reforma u funkciji investicija i zapošljavanja“. U saradnji sa Ministarstvom razvoja i poduzetništva TK ovo tijelo Komore je učestvovalo u organizovanju javnu raspravu o Nacrtu zakona o javno-privatnom partnerstvu iz kojeg su proistekle određene sugestije i primjedbe koje su dostavljene Ministarstvu. Federalno ministarstvo rada i socijalne politike zajedno sa Koordinacionim odborom udruženja organizovalo je javnu raspravu o Nacrtu Zakona o radu BH sa koje su resornom ministarstvu upućene određene primjedbe i sugestije. Nedret Kikanović predsjednik Komore je na sjednici, prošavši kroz profil i nadležnosti Komore, računovodstvenu politiku te bilanse stanja i uspjeha predložio Izvještaj o rezultatima finansijsko-materijalnog poslovanja za period januar-decembar 2012.godine. Na osnovu svih prezentovanih pokazatelja u ovom dokumentu, konstatovalo se da je finansijski rezultat Kantonalne privredne komore Tuzla u periodu januar-decembar 2012.godine pozitivan.

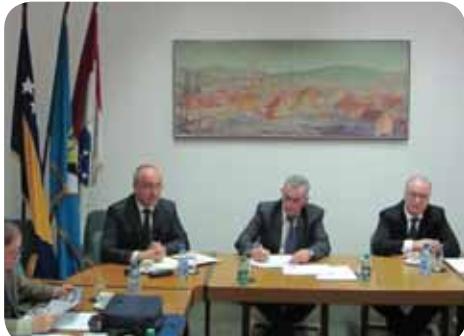
D.K.

Rasprava o Zakonu o radu

ODRŽAN KOLEGIJ PREDSJEDNIKA KOMORA

- Domaćin Kantonalna privredna komora Tuzla -

U Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla je Gospodarska/privredna komora Federacije Bosne i Hercegovine u saradnji sa Kantonalnom privrednom komorom Tuzla, organizovala sastanak Kolegija predsjednika privrednih komora u Federaciji Bosni i Hercegovini. Na sastanku je razmatran nacrt Zakona o radu, izuzetno značajnog Zakona za privredni život u Federaciji Bosni i Hercegovini. Istaknuto je u raspravi kako je Vlada Federacije prihvatala određeni broj amandmana dostavljenih iz Federalne komore a koje su, nezadovoljni ponuđenim Zakonom, privrednici inicirali na raspravama organizovanim tokom prošle godine u kantonalnim/županijskim privrednim komorama. **"To je sistemski Zakon, uređen u formi nacrta i ulazi u parlamentarnu raspravu. Mi preko zastupnika u Parlamentu možemo amandmanski na izmjene i dopune Zakona. Važno je reći da smo prijedloge radili na bazi kompromisa kako bi pomorili sve strane i zadovoljili sve strane obuhvaćene Zakonom. Tu se misli na one dijelove koji će zadovoljiti sve strane, koji će doprinijeti stvaranju što povoljnijeg poslovnog ambijenta a koji će u konačnici donijeti više stranih investicija. Moramo biti komaptibilni sa zemljama u okruženju i u Evropskoj uniji. Zadovoljni smo brojem usvojenih naših amandmana i sada je potrebno uticati na što brže završavanje kompletne procedure potrebne za usvajanje ovog Zakona. Mislimo da smo uspjeli napraviti primjedbe koje će Zakon učiniti prihvatljivim za sve"**, izjavio je Jago Lasić predsjednik Gospodarske/privredne komore Federacije Bosne i Hercegovine.

Istaknuta je dobra saradnja sa Nerminom Nikšićem premijerom Federacije Bosne i Hercegovine koji je na sastanku sa predstvincima komorskog sistema istakao podršku mogućnosti učešća predstavnika komorskog sistema u dalnjim procesima donošenja Zakona o radu. Naglašeno je da će ovaj veoma značajan Zakon do svog konačnog oblika pretrppjeti još niz promjena, dopuna i dogradnji, te je imajući to u vidu, u preostalim procesima potrebno uz predstavnike sindikata, poslodavaca i Vlade, uključiti i predstavnike komorskog sistema. Raspravljaljalo se u Tuzli i o drugim zakonima, onim koje je neophodno donijeti unutar Bosne i Hercegovine a i onim koji su već dugo u proceduri i potrebno je te procese usvajanja zakona što prije završiti. **"Imamo Zakon o šumama koji je prošao parlamentarnu proceduru u Zastupničkom domu a već dvije godine stoji u Domu naroda. Zakon je neophodan kako bi se pristupilo certificiranju šuma bez kojeg nema izvoza a znamo da nam je drvnoprerađivački sektor najjači izvozni sektor u Bosni i Hercegovini. Potrebno je uticati na što hitnije zavšavanje procesa usvajanja ovog Zakona"**, rekao je predsjednik Lasić.

Predsjednici komora su razgovarali i o Zakonu o unutarnoj trgovini u kojem treba napraviti neke dopune, akcentirana je zaštita domaće proizvodnje. Zakon je donesen 2010. godine, još nije profunkcionirao a obavljene su sve rasprave, usaglašene su sa privrednicima zmjene i dopune kako bi ovaj Zakon u većoj mjeri zaštitio domaću proizvodnju. Na osnovu informacija o sve većem broju blokiranih računa i privrednih subjekata, zaključeno je na skupu u tuzlanskoj komori da se iz Privredne komore FBiH, pripremi i predloži Zakon o plaćanju koji je neophodno donijeti kako bi se smanjila izuzetno velika nelikvidnost što je jedan od temeljnih makroekonomskih nedostaka Bosne i Hercegovine. Granični izvozni prijelazi u Bosni i Hercegovini neće biti završeni do zadanog roka, do 1. jula, pa je prijedlog s ovog skupa da se iznađu alternativna rješenja kako bi prijelazi funkcionirali. U diskusiji o carinskim tarifama je zaključeno da je potrebno napraviti raviziju ssvih trgovinskih ugovora i sporazuma koje je potpisala Bosna i Hercegovina. Razgovaralo se o Zakonu o dugu, zaduživanju i garancijama koji je neophodan i zaključeno je da se pokrene inicijativa za njegovo donošenje, o neophodnosti promjena u fiskalnom sistemu, smanjenju opterećenja na bruto plaće, sve sa ciljem privlačenja stranih investicija. Kolegij je stava da se pokrene inicijativa za reformu školstva koja bi donijela usklađivanje ove oblasti sa potrebama privrede. To je krupa i veoma skup projekat ali bi predstavljao najveću reformu u Federaciji Bosni i Hercegovini, rečeno je na skupu u Tuzli. Kolegij predsjednika privrednih komora u Federaciji Bosni i Hercegovini je na kraju sastanka analizirao posljednja događanja u Vanjskotrgovinskoj/spoljnotrgovinskoj komori Bosne i Hercegovine. Kako je istakao Jago Lasić predsjednik Gospodarske/privredne komore Federacije Bosne i Hercegovine, iz Federalne privredne komore nije upućena podrška raspisivanju Javnog poziva za dopunu predlaganja/kandidiranja zastupnika u Skupštini Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine za mandatni period 2010.-2014. godine. Naglašeno je ovom prilikom i da Federacija Bosna i Hercegovina nije adekvatno zastupljena u Supštini VTK. Domaćin narednog sastanka Kolegija predsjednika privrednih komora u Federaciji Bosni i Hercegovini biće Privredna komora Zeničko-dobojskog kantona.

D.K.

Sastanak sa premijerom Nikšićem...

STVARANJE UVJETA ZA LAKŠE POSLOVANJE

- Delegacija kantonalnih privrednih komora i P/KFBiH kod premijera Nikšića - Razgovarano o stvaranju uvjeta za lakše poslovanje - Što prije usvojiti Zakon o komorskom sistemu FBiH - Premijer Nikšić će razmotriti prijedloge i dostaviti povratne informacije -

Premijer Federacije BiH Nermin Nikšić je u sjedištu Federalne vlade u Sarajevu, razgovarao sa izaslanstvom Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine koje je predvodio njezin predsjednik Jago Lasić. Delegaciju su činili članovi Upravnog Odbora Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine i predsjednici nekoliko kantonalnih privrednih komora te savjetnik za šumarstvo i drvenu industriju Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine. Razgovaralo se na temu stvaranja uvjeta za lakše poslovanje. U uvodnom izlaganju predsjednika Lasića je ukazano na činjenice i probleme od čijeg rješavanja ne zavisi samo sudbina preduzeća i njihovih radnika nego i ekonomска stabilnost Federacije te Bosne i Hercegovine u cjelini. Premijeru Nikšiću su se obratili Nusret Softić, Kemal Grebo, Adem Ibrahimpavić, Nedret Kikanović, Šefkija Botonjić i Šemsu Alimanović. Između ostalog, ukazali su na činjenicu da je prosječna dužina plaćanja među poslovnim subjektima u BiH 107 dana, dok u zemljama Europske unije taj rok zakonski ne može biti duži od 30 dana. Stoga je i kod nas nužno pravno urediti ovo pitanje na novi i našim uvjetima prilagođen način. Govoren je i o teškoj provodivosti aktuelnog Zakona o unutarnjoj trgovini i nužnosti njegovih izmjena i dorada, ali i potrebi ponovnog uvođenja obveznog članstva u gospodarskim komorama. Također, s ciljem zaštite domaćeg tržišta i proizvodnje, treba uvesti strože inspekcijske kontrole na graničnim prijelazima. Kada je riječ o smanjenju stope doprinosa, premijer Nikšić kazao je kako će to biti moguće uraditi tek kada se znatnije poveća broj uposlenih. Trenutno se radi na pripremi porezne reforme kako bi se poslodavci rasteretili, ali na način da se ne ugroze vanproračunski fondovi. Uz

cijeli set zakona koji vode olakšanju pokretanja biznisa i investicija, potrebno je provesti i neke druge aktivnosti s ciljem unaprjeđenja domaće ekonomije. Jedna od njih mogla bi biti edukacija o korisnosti traženja fiskalnih računa za plaćene robe i usluge, pa čak i stimuliranje građana da se tako ponašaju. Istaknuto je na ovom sastanku da je drvena industrija grana koja ima suficit i da je neophodno Zakon o šumama FBiH staviti na

dnevni red sjednice Doma naroda. Naglašeno je da je izrada strategija razvoja tekstilne, drven i industrije građevinskog materijala u toku, pa je predloženo da finansiranje izrade ovih strategija pokuša finansirati resorno ministarstvo. U okviru ovih razgovora u kojima su, sudjelovali predsjednici pojedinih kantonalnih gospodarskih komora, te predstavnici upravnih odbora nekoliko kompanija iz FBiH, zajednički je ocijenjeno kako se, posredstvom Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine, u kreiranje novih zakonskih rješenja koja se tiču ukupnog poslovnog okruženja, trebaju uključiti predstavnici gospodarstva. Istaknuto je ovom prilikom da Zakon o komorskom sistemu FBiH treba što prije usvojiti na Parlamentu FBiH. "Vlada FBiH će, sa svoje strane, razmotriti sve vaše prijedloge, sugestije i ideje, te o tome vam dostaviti povratne informacije" kazao je federalni premijer. Jedna od mogućih zajedničkih aktivnosti Vlade FBiH, te privrednih komora u FBiH, jeste traženje načina za izmjenu obrazovnog sistema koji proizvodi zanimanja za koja na tržištu rada rijetko ima interesa. S druge strane, sve je manje onih koji su osposobljeni za izravan rad u proizvodnji. Na kraju, istaknuto je kako je komorski sistem, važna karija u kreiranju zakonskih rješenja koja se tiču ukupnog poslonog okruženja zajedno sa predstvincima privrede.

D.K.

30
GODINA
TRADICIJE
1983-2013

HERCEG
PVC i Al prozori i vrata
www.dooherceg.com

**Štedimo energiju,
čuvajmo okolinu!**

"Helios" d.d. Banovići

KAMIN NA PELET IZ HELIOSA BANOVIĆI

Teškoće u poslovanju koje je sobobom nosila globalna ekonomska kriza, nisu zaobišle ni firmu "Helios" d.d. Banovići. Poslovalo se u veoma teškim okolnostima, poremećajima na tržištu, uz evidentan nedostatak novca za finansiranje obrtnih sredstava. Visoka cijena novčanih sredstava, nerazumna politika bankarskog sektora, obimna dokumentacija koju je trebalo prikupiti prilikom apliciranja za dodjelu kreditnih sredstava, dovodili su do problema rješavanja tekuće likvidnosti. Porast cijena repromaterijala i energenata uticao je i na porast troškova što se neposredno odrazilo na blago povećanje rashoda u odnosu na 2011. godinu, naglašava u razgovoru za Komorski informator, Fadil Halilović direktor "Heliosa". Međutim, i pored evidentnih problema sa kojima se susretala firma "Helios", postignuti su pozitivni rezultati u samom poslovanju. **"Ukupan prihod je povećan za 12% dok je vrijednost izvoza takođe povećana za 30 % i čini 35% ukupnog prometa ostvarenog u 2012. godini. Značajno su smanjene zalihe gotovih proizvoda kao rezultat dobrog plasmana na inozemno tržište i one su na nivou 30% vrijednosti zaliha iz prošle godine dok je proizvodnja bila uglavnom na nivou 2011. godine. Iako je preduzeće u protekloj godini imalo vrlo tešku i nezavidnu situaciju, ipak je opstalo i zadržalo kontinuitet u poslovanju zahvaljujući pravovaljanim potezima koje je blagovremeno donosila uprava društva, zadržani su dobavljači, očuvana je garantna supstanca, nije došlo do otpuštanja niti jednog radnika, očuvana je stabilnost firme kao i prepostavke za dalji kontinuitet i poslovanje u budućnosti"**, ističe direktor Halilović. Pored svih poteškoća, u ovom privrednom subjektu je uprava okrenuta budućnosti i konstantno se planira razvoj preduzeća, unaprijeđenje tehnologija, osvajanje novih tržišta sa novim proizvodima. **"Na polju razvoja i unaprjeđenja tehnologija planirana su ulaganja u nabavku opreme koja će obezbjediti racionalniju i ekonomičniju proizvodnju, povećati produktivnost rada i u konačnici proizvesti kvalitetniji proizvod za tržište. Planirano je lansiranje novog proizvoda (kamina) na pelet koji će biti potpuno automatizovan i zadovoljavati sve ekološke standarde današnjeg vremena, usavršavanje obnovljivih izvora energije prije svega solarnih kolektora kao i unapređenje i povećanje obima radova na pružanju usluga održavanja rudarske opreme i mehanizacije za RMU Banovići d.d. Banovići i druge potencijalne kupce"**, navodi direktor Halilović optimistična i pozitivna planiranja. Naglašava kako je menadžment preduzeća definisao

optimističan plan potrebnih količina osnovnih proizvoda kako bi se mogli realizirati iskazani zahtjevi kupaca. Planirano je povećanje prodaje kao i proizvodnje za oko 5 % u odnosu na predhodnu godinu. U planu je i otvaranje oko 50 novih radnih mesta za uposlenike na određeno radno vrijeme. Sve s cilje da se ispoštuju zahtjevi kupaca s jedne strane i interesi dioničara kao vlasnika sa druge strane. Naravno, od velikog značaja za nove poslovne uspjehe bila bi podrška svih nivoa vlasti koja evidentno nedostaje: **"Država i nadležna ministarstva neosjetljive su i nezainteresirane za stvaranje pozitivne klime u metaloprerađivačkom sektoru, koja bi poticala ulaganja i razvoj proizvodnje, što je rezultat pogrešnog shvaćanja da su tržišni mehanizmi idealni i svemogući. Razlozi za nemogućnost normalnog odvijanja procesa poslovanja leže i u činjenici da je firma opterećena prevelikim nametima od strane države počev od komunalnih naknada, naknada za šume, vodnih naknada te raznih drugih poreza i dadžbina koje opterećuju ionako ugroženu likvidnost firme. Rješenje vidimo u smanjenju stopa državnih nameta, oslobođanja plaćanja kamata na obaveze iz ranijeg perioda te dobijanja odobrenja za reprogram obaveza po osnovu doprinosa i njihovo izmirenje kada se steknu uvjeti za takvo nešto"** rekao je Fadil Halilović direktor "Helios" d.d. Banovići. Bila je ovo prilika i da se saradnja sa Kantonalnom privrednom komorom Tuzla j apostrofira kao vrlo značajna. Ona se ogleda u pružanju podrške kroz mogućnost učešća u sajamskim manifestacijama širom BiH i inozemstva, gdje firma ima mogućnost besplatnog izlaganja i promocije svojih proizvoda i marketinške aktivnosti u cilju osvajanja novih kupaca i tržišta. Učešća u raznim stručnim i znanstvenim seminarima koje Komora organizuje također su istaknute kao veoma značajne.

D.K.

U posjeti članicama Komore...

„SVE NA JEDNOM MJESTU - COSMOS COMMERCE“ TUZLA

Firma "Cosmos Commerce" d.o.o. Tuzla kao ovlašteni trgovac i serviser vozila iz programa Škoda, je aktivna članica Uduženja ovlaštenih prodajno servisnih društava motornih vozila Kantonalne privredne komore Tuzla. Uz prodaju automobila brinu se u ovoj firmi i o servisiranju velikog broja vozila sa oznakom Škoda, prodaji staro za novo, osiguranju, registraciji vozila, sve po sistemu "sve na jednom mjestu". Održavanje vozila, u svim segmentima, radi se po uzoru na zapadne firme. Sa tog zapada upravo, stigao je i talas ekonomske krize koji se odrazio na brojne privredne subjekte u Bosni i Hercegovini a nije zaobišao ni "Cosmos Commerce".

"Protekla godina donijela je recesiju koja se kod nas ipak duže zadržava. Ono što je kao odraz recesije bilježi i u svijetu i kod nas jeste pad proizvodnje i prodaje roba luksuznijeg karaktera, kategorije u koju svakako spadaju i automobili. No, iako rezultati iz 2012. godine nisu onakvi kakve smo očekivali, imajući u vidu u kakvom okruženju i kakvi uslovima se posluje, mi smo prilično zadovoljni učinjenim", istakao je Čamil Isaković vlasnik firme. Naglasio je kako su u ovoj firmi pratili privredna kretanja u Evropi, pratili efekte krize i pripremali se na njen udar i na ovim prostorima.

"Na vrijeme smo se pripremili i spremno dočekali udar recesije. Proširli smo kapacitete servisa za 100%, ne prestajemo ulagati u nabavci savremene opreme i edukaciji zaposlenih. U protekloj godini smo izvršili i certificiranje firme. Tako je danas, "Cosmos Commerce" certificirana kuća za Sistem upravljanja kvalitetom EN ISO 9001 a posebno ističemo certifikat EN ISO 14001, što nas svrstava u grupu rijetkih auto kuća u Bosni i Hercegovini koje posjeduju ovaj Certifikat, što je poseban značaj kada znamo da je globalni trend zaštita okoliša. Sve su to pripreme za promjene koje nas očekuju. Imamo pozdane, mada nezvanične informacije da dolazi do promjene importera za kompletanu grupaciju VW, Audi i Škoda. Neće to biti više ASA auto nego Porche Austrija", najavio je Isaković. No, neovisno o tim promjenama, u firmi "Cosmos Commerce" d.o.o. Tuzla su posvećeni sebi i kvalitetnjem poslovanju. S ponosom se ističe podatak da od postanka firma nije poslovala sa gubitkom, posvećuju se očuvanju broja i edukacijski zaposlenih, ispunjavaju sve obaveze prema državi, certificiranju u raznim segmentima i kao najbolji Škoda servis u BiH posebno su ponosni na činjenicu da taj status imaju za 2010. I 2011. godinu a očekuju ovaj epitet i za 2012. godinu.

Očivanja su utemeljena i na činjenici da je svako peto vozilo na cestama u Bosni i Hercegovini upravo marke Škoda, naglašava Isaković i dodaje: „Prepoznala su brojna privredna i druga društva i organizacije naš kvalitet i to je rezultiralo velikim brojem ugovora o saradnji, o kupovini naših vozila. Trudimo se da zadovoljimo potebe naših klijenata, da trajno budu zadovoljnimi našim uslugama i da se ova saradnja nastavlja u narednom periodu na obostrano zadovoljstvo“. Ne može se u razgovoru o prodaji vozila ne pomenuti veliki problem koji ovu branšu konstantno prati to je rad na crno, uvoz u Bosnu i Hercegovinu velikog broja automobila sumnjiće kvalitete iz evropskih zemalja.

„Veliki je pad u prodaji novih vozila upravo i iz razloga tog uvoza polovnih vozila. Samo u 2012. godini je uvezeno 65000 vozila uglavnom sa Euro 3 motorom koji se smatra „prljavim“ u odnosu na Euro 4 što je trebalo ugraditi u standarde za uvoz vozila a time bi se u mnogome doprinijelo sigurnosti u saobraćaju na našim putevima. Znamo da su još od 1. aprila 2006. godine na punoj snazi odredbe kojima se u Evropskoj uniji zabranjuje prodaja novih vozila čiji motori ne ispunjavaju regulative Euro 4, a kod nas dolazi sve što ne zadovoljava standarde EU“, istaknuto je ovo kao jedan od problema sa kojima se susreću u ovoj djelatnosti. U narednom periodu su velika očekivanja od vozila „Škoda Rapid“, za kojeg se očekuje da će imati izvanrednu prodaju. Promocija i testiranje ovog vozila će biti organizativni u martu u firmi "Cosmos Commerce" d.o.o. Tuzla. Najavljen je za april i maj predstavljanje vozila „Škoda Octavia“, vozila više klase sa poboljšanim karakteristikama. „Škoda Yeti“ je također proizvod od kojeg se očekuje da će zadovoljiti tržiste i doprinijeti povećanju postotka prodaje novih vozila. Za očekivati je i da će se uskoro u prodajnom salonu naći i „Škoda Octavia Combi“, koja treba da doživi svoju premijeru na nadolazećem autosalonu u Ženevi. U firmi "Cosmos Commerce" d.o.o. Tuzla uz pomenute standardne ponude uslуг, svojim klijentima nude i „hotel guma“ a za najskorije vrijeme najavljuje se otvaranje i vlastite lakirnice te solarne elektrane. Upravo u duhu dugogodišnjeg poslovnog opredjeljenja, praćenja trendova i priprema za dane koji dolaze...

D.K.

Održan Sajam u Virovitici

PRIVREDA TK NA "VIROEXPO 2013"

Tradicionalno u januaru, i ove godine je u Virovitici održan "VIROEXPO 2013". Riječ je o 18. međunarodnom sajmu gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede, jednom od najuspješnijih sajmova takvoga tipa u Hrvatskoj. Na svečanoj ceremoniji, sajam je otvorio Gordan Maras ministar poduzetništva i obrta Hrvatske. Istakao je na svečanom otvaranju da raduje rast i razvoj sajma iz godine u godinu. **"Veliko jezadovljstvo činjenica da na sajmu ove godine učestvuje više od 600 izlagača, da je sajam organizovan na većem izložbenom prostoru što i jeste jedan od ciljeva i zadataka organizatorima. Ja im čestitam na ovom poduhvatu jer sajam "Viroexpo" je jedan od rijetkih u Republici Hrvatskoj, ako ne i jedini, koji je povećao svoj izložbeni prostor i u ovim teškim vremenima uspio ga u potpunosti prodati, posluje sve bolje, bilježi sve bolje rezultate i ima sve veći potporu svih nivoa vlasti u našoj zemlji"**, rekao je ministar Maras. Inače, govoreći o sajmu "Viroexpo 2013", svi učesnici svečane ceremonije su istakli značaj ove manifestacije, pohvalili visok nivo organizacije i izrazili zahvalnost na tradicionalnom gostoprimstvu i ljubaznom dočeku domaćina. **"Imajući u vidu podatke o stalnom rastu broja učesnika, zemalja iz kojih izlagači dolaze, razvoju pratećih sadržaja, sve većem broju posjetitelja, može se reći da je "Viroexpo" jedna od značajnijih sajamskih manifestacija u regiji. Značajan je ove godine i iz još jednog razloga. Ove godine Hrvatska ulazi u EU i ove godine imamo priliku da Evropi pokažemo i ponudimo i svoje proizvode i svoju pamet. Zato raduje činjenica da je veliki broj firmi iz evropskih zemalja na ovom sajmu"**, izjavio je Ivica Kirin gradonačelnik Virovitice.

Bosnu i Hercegovinu je na ovoj značajnoj sajamskoj manifestaciji predstavljalo više od 60 privrednih subjekata, institucija i udruženja u zajedničkim postavkama koje su organizovale Privredna komora FBiH, Privredna komora USK, Privredna komora RS područna komora Bijeljina, Privredna komora Brčko Distrikta i Kantonalna privredna komora Tuzla. Tuzlanski kanton na zajedničkoj sajamkoj postavci u Virovitici predstavljalo je 20 subjekata: **"Fana" d.o.o. Srebrenik, "Herceg" doo Srebrenik, "Indira" doo Gradačac, "Meraklija" - Destilacija MN Seona Srebrenik, „Piemonte“ doo Tuzla "Pivara" dd Tuzla, "Solana" d.d. Tuzla, "Porta Natura" d.o.o. Srebrenik, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, Općina Tuzla, "Helios" dd Banovići, "Voćni rasadnik" doo Srebrenik, Udruženje žena poljoprivrednih proizvođača „Agro Vražići“, OPG „Veselčić“ Špionica, "Naturprodukt" doo Gradačac, „Borplastika Eko“ Tuzla, "Prerada i promet mlijeka" Tuzla, „Seif“ doo Kalesija , "Menprom" d.o.o. G.Tuzla i "Gradačački sajam" doo Gradačac.**

Predstavljena "Privreda TK"

Visoka delegacija zvaničnika i organizatora 18. međunarodnog sajma gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede "Viroexpo 2013" posjetila je zajedničku postavku "Privrede TK". Predvođeni Gordanom Marasom ministrom za poduzetništvo i obrt Republike Hrvatske zadržali su se na štandu Kantonalne privredne komore Tuzla duže nego je planirano. Jorgovan Begić dopredsjednik tuzlanske Komore, iskoristio je ovu posjetu i predstavio uvaženim gostima proizvodne programe svih 20 firmi, članica Komore, učesnica zajedničke postavke. Bila je ovo ujedno prilika i da se uruče pokloni "Solane" dd Tuzla ministru Marasu i Ivici Kirinu gradonačelniku Virovitice. Degustirani su proizvodi "Pivare" dd Tuzla a uz proizvode Mesne industrije "Menprom", gosti su uživali u domaćim kapljicama šljivovice "Meraklija" - Destilacija MN Seona Srebrenik. Poziv na ovogodišnji sajam u Gradačcu stigao je svim gostima iz firme "Gradačački sajam" doo Gradačac uz tradicionalno kvalitetnu šljivovicu iz gradačkog kraja. Proizvode "Menroma" imali su priliku degustirati i najmlađi posjetioc

sajma. Veliko zanimanje pobudili su domaći proizvodi Udruženja žena poljoprivrednih proizvođača „Agro Vražići“, OPG „Veselčić“ Špionica, "Naturprodukt" doo Gradačac, "Fana" Srebrenik. Turistička zajednica Tuzlanskog kantona pozvala je goste na zajedničkom izložbenom prostoru na kompleks jezera "Pannonica" Tuzla a fotografije tuzlanskih jezera su privukle veliki broj posjetilaca sajma. Brojni gости су pokazali zanimanje za novi proizvodni program "Premium pasta" firme "Indira" Gradačac. Tokom tri danas sajma u Virovitici zajednička postavka "Privrede TK" koju organizuje Kantonalna privredna komora Tuzla bila je izuzetno posjećena. Zemlja partner ovogodišnjeg sajma „Viroexpo“ bila je Kraljevina Belgija.

D.K.

CPA d.o.o. - vodeći proizvođač komercijalne ambalaže u BiH

www.cpa.ba

mail: info@cpa.ba tel: +387 35 635 095

GRAFIČKA PRIPREMA

SAVREMENA TEHNOLOŠKA I INFORMACIONA DOSTIGNUĆA

OFFSET ŠTAMPA

PROIZVODNJA REGISTRATORA

Ambalaža za automobilsku industriju

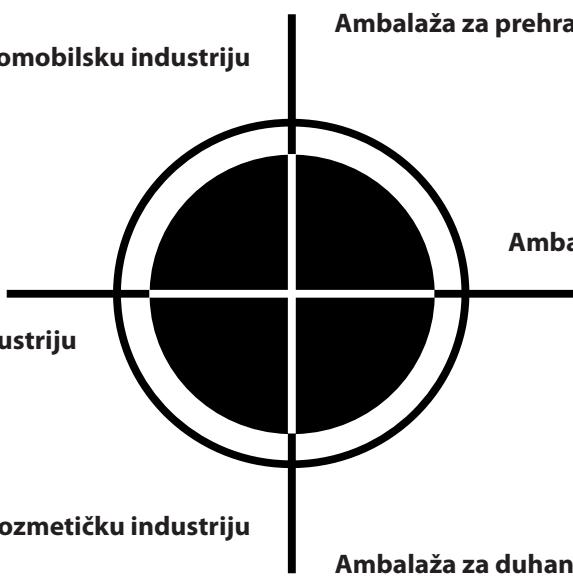
Ambalaža za prehrambenu industriju

Ambalaža za farmaceutsku industriju

Ambalaža za konditorsku industriju

Ambalaža za kozmetičku industriju

Ambalaža za duhansku industriju

Komora Tuzla u EEN

KOMORA TUZLA PRISTUPILA EVROPSKOJ PODUZETNIČKOJ MREŽI

- Potpisani Ugovor o pristupanju EEN - Najveća mreža za podršku malim i srednjim preduzećima u oblasti međunarodne poslovne saradnje, inovacija, prenosa znanja i tehnologija te saradnje i učešća u EU programima -

Business Support at Your Doorstep

U "Solani" dd Tuzla upriličen je stručni skup o temi "Okolinska dozvola - jedan od puteva ulaska Bosni i Hercegovine u Evropsku Uniju". Pored domaćih zakona i europskih ekoloških regulativa i duga tradicija proizvodnje soli, fabriku koja je ove godine obilježila 127 godina postojanja vodi ka putu zadovoljavanja okolinskih standarda ko Kantonalna privredna komora Tuzla je potpisala Ugovor o pristupanju Evropskoj poduzetničkoj mreži (Enterprise Europe Network – EEN) u trajanju od dvije godine, kao jedan od partnera Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine. Osim Komore, ostali partneri u mreži su Vanjskotrgovinska komor BiH, Metalurški institut Univerziteta u Zenici, Univerzitet u Sarajevu, INTERA Tehnološki park Mostar i Ekonomski institut iz Banjaluke, čime je postignuta bolja geografska pokrivenost. Tokom ovog perioda, svi partneri će raditi na promovisanju mreže, organizovanju lokalnih i regionalnih događaja, poslovnih susreta, edukacija, konsultacijama kao i pružanju podrške u internacionalizaciji i inovacijama. Sve planirane aktivnosti imaju jasnu stratešku orijentaciju na podršku malim i srednjim preduzećima iz BiH da izvoze svoje proizode na jedinstveno tržište EU, ali u isto vrijeme ima ulogu da pomogne Evropskoj uniji da bolje razumije bh tržište i poslovno okruženje a u cilju ohrabrenja da investiraju i pokreću poslove u BiH. Enterprise Europe Network je najveća mreža za podršku malim i srednjim preduzećima u oblasti međunarodne poslovne saradnje, inovacija, prenosa znanja i tehnologija te saradnje i učešća u EU programima. Mreža pruža podršku i savjet privrednicima širom Evrope te im pomaže maksimalno iskoristiti mogućnosti Evropske Unije i jedinstvenog evropskog tržišta. Usluge EEN-a specifično su kreirane za male i srednje poduzetnike (MSP) ali su dostupne i poslovnim institucijama, istraživačkim centrima te univerzitetima u cijeloj Evropi. Mrežu čini blizu 600 partnerskih organizacija iz 53 zemlje, uključujući sve članice EU kao i druge zemlje Evrope i svijeta te se godišnje organizuje više od 4.000 poslovnih događaja, oko 50.000 tehnoloških revizija i ponuda za poslovnom saradnjom, 1000 ugovora o prenosu tehnologije. Spajajući ranije postojeće mreže Euro info centara i Inovativnih relejnih centara, Evropska komisija je

2008. godine u okviru programa za konkurentnost i inovacije (CIP) osnovala Evropsku preduzetničku mrežu kao najveću mrežu kontakt tačaka koja malim i srednjim preduzećima pruža sve važne poslovne informacije o pitanjima EU (legislativa, politike, standardizacija i certificiranje, carine, finansiranje, učešće u programima...). EEN nudi širok spektar poslovnih usluga malim i srednjim preduzećima i nudi preduzetnicima rješenja bez obzira u kojoj su fazi poslovnog ciklusa. Principi mreže kao što su „sve na jednom mjestu“ i „bez pogrešnih vrata“ omogućavaju privrednim subjektima, ali i drugim organizacijama koje traže informacije, da se mogu obratiti članu mreže koji im je najbliži. U slučaju da taj član mreže ne može u vlastitom kapacitetu pomoći korisniku tražene usluge, dužan je klijentu obezbijediti pomoći od člana (partnera) mreže koji se bavi dotičnim pitanjem(ima) korisnika.

Mreža pruža široki spektar poslovnih i stručnih usluga kao što su:

- pružanje informacija i praktičnih savjeta o tržišnim mogućnostima, legislativi Evropske unije i sektorskim politikama važnim za firme,
- pomoći malim i srednjim preduzećima da pronađu odgovarajućeg poslovnog partnera koristeći web alate kao što su baza podataka poslovne i tehnološke saradnje, pružanje informacija o otvorenim EU tenderima na kojima mogu učestvovati domaći privredni subjekti,
- razvoj istraživačkih i inovativnih kapaciteta preduzeća i unapređenje tehnološke saradnje između privrednih subjekata i drugih istraživačkih institucija (univerziteta, instituta, laboratorija...)
- pomoći malim i srednjim preduzećima u iskorištавaju rezultata istraživanja te u apliciranju i učešću u EU programima za istraživanje, posebno u Sedmom okvirnom programu (FP7).

Više informacija o Enterprise Europe Network na www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu.

D.K.

KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA

Održan skup u Komori

NAJVIŠE IZVOZA U RUSIJU I EU

- Organizatori skupa Komora i USAID/Sida FARMA projekt -

Kantonalna privredna komora Tuzla i USAID/Sida FARMA projekt organizovali su u Tuzli predstavljanje projekta promocije izvoznih rezultata bh proizvođača šljive. Bila je ovo prilika da se promovišu uspjesi domaćih proizvođača šljive u periodu od posljednje četiri godine. Uspješni izvoznici predstavili su ostvarene rezultate i osvrnuli se na izazove sa kojima su se susreli tokom svoga rada. Istaknuto je ovom prilikom da su u periodu između 2009. i 2012. godine, bosanskohercegovački proizvođači izvezli više od 20 miliona KM svježe šljive, najviše u zemlje EU i Rusku federaciju. Najveća koncentracija proizvođača šljive je u sjeveroistočnoj BiH. Procjenjuje se da je više od 1.000 proizvođača iz ove regije uključeno u proizvodnju šljive namjenjene izvoznoj prodaji. Samo u 2012. godini, BiH je izvezla preko 5.500 tona šljive, time stvorivši 6,3 miliona KM prihoda koji su ušli u zemlju. Svježe šljive iz BiH su se našle na trpezama kupaca u Berlinu, Moskvi, Beču, Rimu, Ljubljani i mnogim drugim mjestima. U protekle tri godine, USAID/Sida FARMA projekt je radio sa velikim brojem proizvođača iz sektora proizvodnje i prerade voća i povrća koji su u 2012. godini postigli izvrsne rezultate u izvozu svježe šljive na tržišta EU i Rusije. David Barth direktor misije USAID-a u BiH je

u Komori naglasio aspekte podrške USAID/Sida FARMA projekta razvoju poljoprivrede u BiH. **"Raduje da je podrška USAID-a doprinijela proširenju kapaciteta, pronalasku stranih kupaca i dala mjerljive rezultate. Uspjeli ste u izvozu šljiva i na tome vam čestiam ali, potrebno je uraditi još mnogo toga. Potrebno je da vlasti na svim nivoima nastave saradnju, da obezbijede sredstva za implementaciju programa ai USAID je tu da pomogne stvaranje jače ekonomije. Potrebno je eispuniti uslove Mape puta kako bi i drugi proizvodi iz BoH načli svoj put do polica trgovinskih objekata u EU"**, rekao je direktor Barth. Značajno je pomenuti da je Vlada Tuzlanskog kantona prepoznala kapacitete u proizvodnji voćarskih kultura. Jednako je važna i činjenica da su poljoprivredni proizvođači sami shvatili kvalitativnog i kvantitativnog načina proizvodnje, prihvatili su određena znanja i određenu stručnu pomoć iz Vlade TK. **"Uz ovakav stav poljoprivrednih proizvođača, značajan segment je i certificiranje bez kojeg nije moguće izvoziti u druge zemlje posebno u Evropsku uniju. Moram istaći zadovoljstvo činjenicom da je ovo rijedak primjer suficita u Bosni i Hercegovini. Mnogo više smo izvozili šljive nego smo je uvozili i izvozili smo je na različita tržišta"**, izjavio je na skupu u Komori Edin Ajanović ministar za poljoprivredu, šumarstvo i

vodoprivredu u Vladi TK. Kada je u pitanju izvoz voćarskih kultura istaknuto je kako nema većih poteškoća. Istaknut je da su naši proizvodi vioso pozicionirani i prilično cijenjeni na izvoznim tržištima. **"Potrebno je nastaviti ovu pozitivnu priču, promovisati uspjehe izvoznika i uticati na povećanje proizvodnje te podizanje kvaliteta proizvoda"**, izjavio je Suad Selimović sekretar Udruženja za poljoprivredu i prehrambenu industriju Kantonalne privredne komore Tuzla. Diskutovalo se i po pitanju trenutne i buduće podrške nadležnih institucija, predstavljene su trenutne i planirane aktivnosti u podršci poljoprivrednicima iz ovog sektora. **"Uvijek smo isticali značaj kvaliteta i količina šljive na ovom regionu. Ozbiljne su**

to količine za izvoz što je posebno značajno u aktuelnom momentu bh privrede i sve većem uvozu. Imamo velike mogućnosti ali moramo imati i zadovoljene standarde proizvodnje i kvaliteta šljive", izjavio je Salih Durić predsjednik Grupacije za voćarstvo pri Udruženju za poljoprivredu i prehrambenu industriju Kantonalne privredne komore Tuzla. Inače, USAID/Sida FARMA projekt je četvorogodišnja inicijativa vlada SAD-a i Švedske usmjerena na razvoj poljoprivrede i poslovanja u poljoprivredi, vrijedna 14 miliona USD. Cilj projekta USAID/Sida FARMA je poboljšati konkurenčnost poljoprivrednih proizvođača i prerađivača. USAID/Sida FARMA će proširiti okolišno održivu proizvodnju, preradu i prodaju poljoprivrednih proizvoda dodane vrijednosti. U konačnici, ovo će voditi ka održivom ekonomskom razvoju u BiH, istaknuto je na skupu u Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla. Sobzirom da bi rješenje navedenih problema moglo rezultirati povećanjem proizvodnje i izvoza, osam vodećih izvoznika donijelo je odluku da se sa sjedištem u Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla, oformi Grupacija izvoznika šljive iz BiH koja će u narednom periodu sistematski djelovati na postizanju definisanih ciljeva. Odluka je usvojena pa su formirana tijela u rukovodstvo Grupacije. Za predsjedavajućeg Skupštine Grupacije izvoznika šljive iz BiH izabran je Nedžad Mujčinović, direktor "Agromujčinović" doo Gradačac. Grupacija ima Odbor Grupacije od 5 članova koji sačinjavaju Salih Durić direktor PZ "PMG VIP" Gradačac, Amir Hećimović direktor "Džerikom" doo Gradačac, Ibrahim Latifović direktor PZ "Late" Gradačac, Milo Stojić direktor "Bojin" doo Ugljevik i Novalija Tursunović direktor "Maočanka-commec" doo Maoča. Za predsjednika Odbora Grupacije izabran je Ibrahim Latifović direktor PZ "Late" Gradačac a za podpredsjednike su izabrani Milo Stojić i Novalija Tursunović, svi u mandatu od četiri godine.

D.K.

Iz Udruženja za energetiku, industriju i rudarstvo...

TAKSE OPTEREĆENJE ZA PRIVREDU

- Pokretanje inicijative za preispitivanje Zakona

Odbor Udruženja za energetiku, industriju i rudarstvo uputio zahtjev UO Komore -

Predstavnici privrednih subjekata koje okuplja Udruženje za energetiku, industriju i rudarstvo Kantonalne privredne komore Tuzla, putem svojih predstavnika u Odboru Udruženja, uputili su članovima komorskog Upravnog odbora sa posljednjeg zasjedanja zahtjev o razmatranju Zakona o administrativnim taksama. Prirednici sa područja Tuzlanskog kantona okupljeni u pomenutom Udruženju apleuju na članove UO Komore da po hitnom postupku donesu zaključak kojim će se zahtijevati od Vijeća ministara i Parlamenta BiH da preispita, povuče ili odloži na drugi rok (dok se ne steknu uslovi) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama objavljen u Službenom glasniku BiH 98/12 od 10.12.2012. godine. Naime, povećanje cijena tarifa administrativnih taksi koje se naplaćuju pri uvozu i izvozu prema novom

Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama a koji je bez znanja i konsultacija sa privrednicima usvojila Parlamentarna skupština BiH, predstavlja još jedno od bezbroj parafiskalnih opterećenja na privredu BiH u cjelini. Privrednim društvima kao što je npr. "CIMOS TMD Automobilska industrija" d.o.o Gradačac sa 100% izvozom svojih proizvoda, bitno će se smanjiti konkurentnost te time i javni prihodi. S obzirom na to da sve prognoze govore kako se može očekivati produbljenje krize, što znači da ćemo u 2013. godini biti izloženi izrazito složenim uslovima poslovanja, ovakvi postupci vlasti na nivou

BiH u potpunoj su suprotnosti sa najavljenim rasterećenjima privrede i unaprjeđenjem uslova poslovanja. Posebno je obeshrabrujuće za izvoznike što su postupci u suprotnosti sa deklativnim obećanjima, jer privrednici očekuju da će Vijeće ministara donositi odluke koje će biti stimulativne i koje će poboljšati položaj naših firmi u takmičenju za dobijanje novih i očuvanju postojećih poslova, kroz povećanje konkurentske sposobnosti, a ne kroz povećanje i onako velikih troškova. Privrednici zahtijevaju od Upravnog odbora Kantonalne privredne komore Tuzla da se tražim od Vijeća ministara i Parlamenta BiH da preispita, povuče ili, dok se ne steknu uslovi, odloži Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama objavljen u Službenom glasniku BiH 98/12 od 10.12.2012. godine.

SJEDNICA ODBORA UDRUŽENJA ZA TRGOVINU

NOVA ČLANICA KOMORE TUZLA

Udruženje za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam Kantonalne privredne komore Tuzla održalo je reodrvnu sjednicu Odbora Udruženja. Bila je ovo prilika za analizu aktuelne problematike u oblasti trgovine, ugostiteljstva i turizma na području Tuzlanskog kantona sa akcentom na probleme u održivosti djelatnosti, novih investicija, otvaranja novih radnih mesta. Jedan od zaključaka sa ovog skupa je da se u ime članica Udruženja uputi dopis kantonalmu i federalnom resornom ministarstvu u kojem se traži da se preispita ukidanje dodatne djelatnosti u ugostiteljstvu. Ukitanjem dodatne djelatnosti u ovoj oblasti, došlo je do povećanja nezaposlenosti i povećanja broja na evidenciji zavoda za zapošljavanje, pa bi bilo poželjno ponovo dozvoliti bavljenje ugostiteljstvom kao dodatnom djelatnošću. Ponovo je aktuelizirana potreba i značaj kupovine domaćih proizvoda kao i neophodnost iznalaženja stimulativnih mjera za trgovinske radnje koje favorizuju domaće prehrambene proizvode. Razgovaralo se o sajamskim aktivnostima koje Komora realizuje za svoje članice, analiziran nastup na nedavno održanom sajmu u Virovitici, pokrenute pripreme za nastupe na sajmovima u Osijeku i Bjelovaru koji se održavaju u martu. Na adresu

Udruženja je stigla nova prijava za članstvo u Komori iz firme „Singulalia“ doo Tuzla čiji predstavnik je uključen u rad Odbora Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam Kantonalne privredne komore Tuzla.

D.K.

Sjednica Odbora Udruženja za građevinarstvo...

IZMJENE ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU

- Nacrt o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju i građenju Tuzlanskog kantona - U Ministarstvu prepoznate manjkavosti postojećeg Zakona -

Udruženje za građevinarstvo i industriju građevinskog materijala Kantonalne privredne komore Tuzla, održalo je sjednicu Odbora Udruženja u prošrenom sastavu. Tema sastanka bio je Nacrt o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju i građenju Tuzlanskog kantona. Inicijativa je pokrenuta iz resornog kantonalnog ministarstva u kojem su ministar i njegovi saradnici prepoznali određene manjkavosti već postojećeg Zakona. Prevashodno kada je u pitanju koordinacija u smislu odličivanja u između viših i nižih nivoa, određene tehničke ispravke i u jednom dijelu kada je u pitanju građenje i stvaranje određenih pogodnosti za bolje snalaženje privrednika, istakao je Hamza Šarić predsjednik Odbora Udruženja. "Ako ćemo konkretno govoriti onda moram istaći jedan naizgled nevažan momenat a to je jedan veliki, krupan naš prijedlog. Naime, da se u građevinskim kompanijama upošljavaju inženjeri i inženjeri s tri godine radnog staža može biti vodeći u kompaniji sa uposlenih 15 radnika, a do sada je bila obaveza 5 godina radnog staža. To su u ministarstvu prepoznali i to smatramo jednom od najznačajnijih stavki u ovim izmjenama. Ostalo se odnosi na prostorno uređenje, olakšavajuće okolnosti individualnim i fizičkim licima kada je u pitanju dogradnja nekih pratećih objekata u već postojećem izgađenom zemljištu.

Recimo, ako postoji građevinska dozvola za objekat, svi prateći objekti, od strane općina i resornog ministarstva, trebaju da se rješavaju na jednostavniji i brži način, smatramo da nema potebe za izdavanjem građevinskih dozvola za gradnju staklenika, bašte, infrastrukturne dodatne objekta i to je vrlo korektna namjera našeg ministarstva", izjavio je predsjednik Odbora Šarić dodavši da je bilo riječi i o nekim manjim detaljima, uskladenostima određenih stvari i novih obaveza koje imaju ministarstvo i općine. Naglasio je da postoji veliki broj tema o kojima treba razgovarati ali i da je upravo ova sastanak dobar temelje za naredne razgovore i rasprave kako bi se došlo do najkvalitetnijih rješenja.

Sastanku je prisustvovao i Mirsad Hadžiselimović ministar za prostorno uređenje i zaštitu okolice Tuzlanskog kantona koji je istakao veliki značaj ovakvih skupova.

"Nama je značajno da čujemo u direktnom kontaktu sa privrednicima, šta je to što treba izmijeniti u zakonu, koje su njihove primjedbe, prijedlozi, da pokušamo uvažiti sve ono što je moguće i što može doprinijeti boljoj uređenosti ove oblasti. Kod same primjene ovog Zakona, pojedine općine sa području Tuzlanskog kantona su uočile određene nedostatke koji im stvaraju probleme u provođenje ovog Zakona, tako da ćemo sve ono što su nam uputili iz općina, uputili iz privrednih subjekata, analizirati i pokušati implementirati u Zakon. Cilj nam je da olakšamo i privrednicima uslove za građenje i općinama da se pojednostavite procedure i da se otklone sve dileme koje je donosio prethodni izgled Zakona", istakao je ministar Hadžiselimović. Dodao je da, po ustaljenoj proceduri, Nacrt ide na razmatranje Vladi Tuzlanskog kantona, Vlada upućuje Skupštini i već u januaru će ovaj Nacrt biti na Dnevnom redu Skupštine Tuzlanskog kantona.

Priprema 3. sajma "Eko - Etno BiH"...

POTREBNA ZNAČAJNIJA PODRŠKA MINISTARSTVA

- *Sjednica Odbora Grupacije organskih proizvođača Udruženja za poljoprivrednu i prehrambenu industriju Kantonalne privredne komore Tuzla -*

U okviru redovnih aktivnosti Udruženja za poljoprivrednu i prehrambenu industriju Kantonalne privredne komore Tuzla, održana je sjednica proširenog Odbora Grupacije organskih proizvođača Tuzlanskog kantona. Sastanak kojem su prisustvovali predstavnici Ministarstva za poljoprivrednu, vodoprivredu i šumarstvo te Ministarstva za trgovinu, turizam i saobraćaj Tuzlanskog kantona, bio je prilika da se predstave aktivnosti u narednom periodu te da se razgovara o prijedlogu za novčane podrške i promociju organske proizvodnje u TK-a. Kako je istakla Almasa Huskić predsjednica Upravnog odbora Saveza udruženja Mreža žena - Veliko srce u BiH, Mreža je već pokrenula značajne aktivnosti u organizaciji "3. gradačačkog sajma organskih proizvođača Eko - Etno BiH 2013". **"Na naše veliko zadovoljstvo projekat koji smo mi pokrenuli se iz godine u godinu razvija. Sajam je u svom prvom izdanju imao 45, u drugom 53 izlagачa a do sada je za 3. sajam prijavljeno oko 70 izlagачa"**, izjavila je predsjednica Huskić. Inače, riječ je o specijaliziranoj sajamskoj manifestaciji koja se nastoji profilirati kao značajnija sajamska priredba u Bosni i Hercegovini i Tuzlanskom kantonu. Cilj sajma koji već poprima i međunarodni karakter, je promocija zdravih proizvoda na području organske, ekološke, tradicionalne poljoprivrede i ostalog ekološkog poduzetništva. **"Naš cilj, zadaća i želja je da edukujemo stanovništvo, da ih uputimo na zdraviji i ispravniji način ishrane, da im preporučimo organske proizvode iz Bosne i Hercegovine. Zemljište u našoj zemlji nije zagađeno i mi organsku hranu proizvodimo bez hemijskih sredstava, mineralnih gnojiva, riječ je o kontrolisanoj i humanoj proizvodnji a sve u službi zaštite zdravlja.**

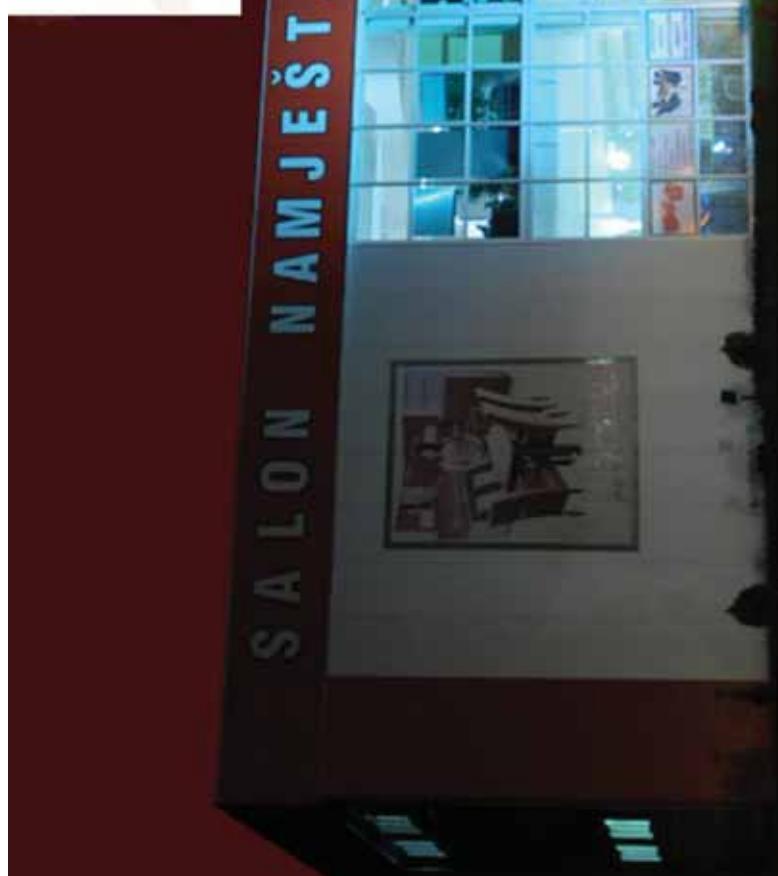
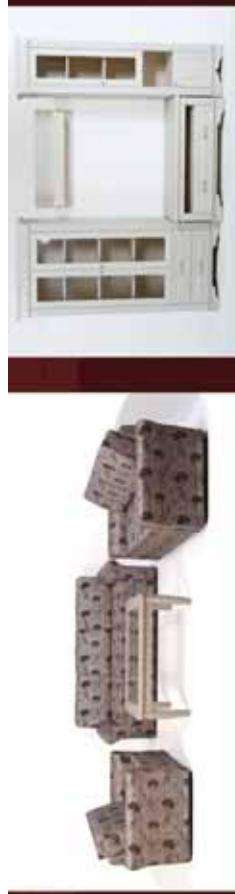
Organsku proizvodnju u Bosni i Hercegovini smo uveli u zakonske okvire, certificirali smo proizvodnju, i sada okupljamo, organizujemo proizvođače a istovremeno poduzimamo aktivnosti na promociji naših proizvoda, pokušavamo sajamskim manifestacijama omogućiti proizvođačima da široj javnosti predstave ono što je proizašlo iz humane proizvodnje", rekla je Almasa Huskić predsjednica Upravnog odbora Saveza udruženja Mreža žena - Veliko srce u BiH i članica IO organizacije sajma. "3. gradačački sajam organskih proizvođača Eko - Etno BiH 2013", koji će biti održan 28. i 29. marta u Građačcu, upotpunit će i brojne prateće aktivnosti, predavanja, prezentacije, okrugli stolovi. Na sjednici Odbora Grupacije organskih proizvođača Tuzlanskog kantona koja djeluje pri komorskom Udruženju za poljoprivrednu i prehrambenu industriju, istaknuta je i potreba značajnije podrške organskoj proizvodnji. U prethodnom periodu se podrška ogledala u pomoći pri certificiranju organske proizvodnje.

"Ono što je potrebno u narednom periodu jeste pomoći i podrška u promociji organske proizvodnje. Ova humana proizvodnja čiji proizvodi su sve traženiji na tržištu, može postati hit Tuzlanskog kantona i zaposliti veliki broj ljudi. Mi već duže vrijeme edukujemo proizvođače u organskoj proizvodnji. Imamo certificiranu i kontrolisanu proizvodnju i kvalitet proizvoda nije upitan. Svjedoci smo čestih ekscesa na tržištu hrane, proizvoda sa velikim količinama toksina, i upravo je sada prilika posvetiti se organskim proizvodima koji su pod kontrolom u kompletnom procesu proizvodnje. Očekujemo od resornog kantonalnog ministarstva da podrži i ovaj sajam ali i da u značajnijoj mjeri podrži organsku proizvodnju za koju već imamo pripremljeno tržište i evidentnu potražnju za našim proizvodima", izjavio je Suad Selimović sekretar Udruženja za poljoprivrednu i prehrambenu industriju Kantonalne privredne komore Tuzla.

D.K.

WWW.IAZOV.BA

SALON NAMJEŠTAJA IZAZOV

AOZVZI

Predstavnici IFC-a posjetili Komoru

POBOLJŠANJE POSLOVNOG OKRUŽENJA

Mirjana Galonja i Damir Šehanović predstavnici IFC BiH (International Finance Corporation) posjetili su Kantonalnu privrednu komoru Tuzla. U razgovoru sa Nedretom Kikanovićem predsjednikom Komore i njegovim saradnicima, predstavljene su aktivnosti korporacije koja je članica Svjetske banke, ako ja pruža savjetodavne usluge za poboljšanje poslovnog okruženja regija Evrope i Centralne Azije. Predsjednik Kikanović je predočio trenutne aktivnosti Kantonalne privredne komore Tuzla koje se paralelno vode istovremeno na nekoliko veoma značajnih projekata. Naglašeno je kako Kantonalna privredna komora Tuzla, u cilju promovisanja privrede Tuzlanskog kantona, u 2013. godini planira izraditi katalog investicionih lokacija i projekata Tuzlanskog kantona, koji će se distribuirati

potencijalnim investitorima na poslovnim susretima, sajamskim manifestacijama kao i u drugim prilikama u kojima je moguće uspostaviti poslovnu saradnju s potencijalnim ulagačima i partnerima. "Na ovom projektu je do sada animiran veliki broj privrednih subjekata sa područja Tuzlanskog kantona. U početnoj fazi ralizacije projekta, značajno je istaći da se pozivu odazvalo oko 40 značajnih firmi i sve općine sa područja Tuzlanskog kantona. Dostavili su nam sve tražene podatke, sve informacije o investicionim lokacijama i projektima koji potencijalnim stranim i domaćim investitorima mogu biti od velikog značaja", izjavio je Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla. Razmatrane su mogućnosti zajedničkih nastupa u realizaciji određenih aktivnosti na pojedinim projektima. Imajući u vidu pozitivna iskustva koja su predstavnici IFC-a stekli prilikom realizacije projekata na području Tuzlanskog kantona, za očekivati je da će se u budućnosti stvoriti uslovi za kvalitetnu saradnju koja će rezultirati uspješnim projektima i uz obostrano zadovoljstvo, donijeti i željene efekte koji se ogledaju u poboljšanju poslovnog okruženja na području Tuzlanskog kantona.

INSTRUKTIVNI PRIPREMNI SEMINAR ZA POLAGANJE PRAVOSUDNOG ISPITA

Kantonalna privredna komora Tuzla u saradnji sa sa Federalnim ministarstvom pravde Bosne i Hercegovine i Ministarstvom pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona organizuje Instruktivni pripremni seminar za polaganje pravosudnog ispita. Cilj seminara je da se diplomiranim pravnicima koji ispunjavaju zakonom propisane uvjete za polaganje Pravosudnog ispita omogući da steknu dodatna znanja i praktična iskustva od strane predavača iz pojedinih pravnih oblasti, imenovanih od strane Federalnog ministarstva pravde, te time olakšaju pripremu za izlazak na ispit. Seminar traje 120 časova a obuhvata problematiku iz svih stručnih predmeta koji su predviđeni programom za polaganje pravosudnog ispita. Predavači su eksperti iz pojedinih oblasti. Seminar će se obavljati u velikoj sali Kantonalne privredne komore Tuzla u dane vikenda i prilagodit će se polaznicima. Zainteresovani za učešće na navedenom seminaru, popunjenu prijavu koja se nalazi na www.kpktz.ba, trabju poslati na fax: 258-271 ili e-mail; komora@kpktz.ba. Kontakt osoba Milica Vujec,

JAVNI POZIV - USAVRŠAVANJE KANDIDATA ZA NO I UO

Objavljuje se Javni poziv za dostavljanje prijava za usavršavanje za članove nadzornih odbora i članove uprava privrednih društava sa učešćem državnog kapitala. Usavršavanje na osnovu javnog ovlaštenja organizira Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine. Usavršavanje su obavezni proći predsjednici i članovi nadzornih odbora i uprava privrednih društava u kojima ovlasti po osnovu učešća državnog kapitala vrše Federacija BiH, kantoni/županije, gradovi ili općine do 30.06.2013.godine (Sl.novine broj 2/13). Prijava za usavršavanje sadrži: 1. Prijavni upitnik 2. Dokaze o ispunjavanju uslova iz Zakona i Uredbe, - ovjerena fotokopija diplome o sticanju školske spreme, potvrda o radnom iskustvu. Javni poziv, Program edukacije, Prijava i Upitnik su na www.kpktz.ba.

Firma članica Kantonalne privredne komore Tuzla, "Ligamont" d.o.o. Lukavac osnovana je još 1986. godine. Počinje aktivnosti kao STR sa svega 3 zaposlenim i 2 prodajna objekta. Tendencija razvoja u prvih deset godina postojanja firme, dovela je do formiranja Društva jednog lica već 1996. godine i zapošljavanje ukupno 40 radnika. Kao tekstilna firma u lohn poslovnima, do 2009. godine posluje sa mnogim renomiranim firmama u oblasti tekstilne industrije. Pomenimo, United Colors of Benetton, C&A, Diadora, s.Oliver, Escada, CHALOU, Mister*Lady, G.O.L. i mnoge druge kuće. Dovodi takav pozitivan trend i do otvaranju ukupno 5 maloprodajnih objekata i zapošljavanja još 5 novih radnika, broj zaposlenih je sada 45 radnika. Međutim, svi problemi koji su prisutni u poslovnom ambijentu u našoj zemlji, sve teškoće koje su pritisle skoro sve privredne subjekte, nisu zaobišli ni ovu firmu. U doba globalnih kriza kao i neloyalne konkurenčije, te sivog tržišta, donosi se odluka o promjeni djelatnosti pa se ulazi u oblast autoindustrije i to u domenu proizvodnje automotiva, kako internih tako i eksternih dijelova za potrebe automobilske industrije. Kako u ovom dijelu vladaju veliki zahtjevi kvalitete u firmi "Ligamont" d.o.o. Lukavac, zajedno sa konsultantskom kućom Idea obezbijeden je u avgustu prošle godine certifikat ISO 9001:2008, vrše se pripreme i za uvođenje TS/ISO 16949:2009 sistema. ISO 9001:2008 je u velikoj mjeri pomogao da osvoji novo trziste, te osim Njemačke sada su obezbijedeni kupci i u Slovačkoj. Sve ovo ne bi bilo moguće realizovati bez podružnice u Njemačkoj koja u ovom tekstilnom dijelu obavlja poslove ugovaranja i prodaje proizvoda, dok u građevinskom dijelu rade na poslovima suhe gradnje. Uska je veza i dobra saradna sa Institutom INZIO u Tuzli. Za porthebe kupaca izrađuju se i prototipi koje kasnije kupac pusta u serijsku proizvodnju pa je značajno prisustvo ovog Instituta. Za sve ovo moraju stići i potvrde ispravnog puta, potvrde kvaliteta. Tako je na poslednjoj provjeri od strane renomirane autokuće, partnera "Ligamonta", utvršeno da je ova firma iz Lukavca jedan od rijetkih lifieranata koji u 2011. i 2012. godini nije imao niti jednu reklamaciju, na štu su s pravom posebno ponosni u menadžmentu firme. Danas "Ligamont" d.o.o. Lukavac upošljava 52 radnika sa stalnim trendom rasta zaposlenih. Nisu česti ovako hrabri i dobro osmišljeni strateški zaokreti i promjene Misije. Potez koji je prevuklo rukovodstvo firme Ligamont d.o.o. Lukavac i sa proizvodnje odjevne konfekcije prešlo na proizvodnju autopresvalaka i dijelova za svjetske proizvođače automobila, svakako je vrijedan pomena i za svaku pohvalu.

C.P.A. d.o.o. Tojšići je firma sa dugim stažom na području tuzlanske regije. Firma je snovana još 1978. godine kao prosperitetna fabrika kartonske ambalaže. Danas, tvornica C. P. A. radi sve vrste offset štampe (plakata raznih dimenzija, letaka, kataloga, fascikli, etiketa, blanketa, knjiga, blokova, raznih tiskanica), obavlja proizvodnju složenih kartonskih kutija od shromo kartona gramature do 600 grama po metru kvadratnom (ambalaža za so, deterdžente, kutije za čajeve i lijekove, kutije za konditorsku i farmaceutsku industriju, te ostale kutije - zbirne, za cornflips, pice, filtere itd). Tako je C. P. A. postala u pravom smislu lider na tržištu kartonske ambalaže. Ovo je prije svega rezultat ulaganja od oko 4,5 miliona maraka u modernizaciju i rekonstrukciju proizvodnje. Instalirane su najmodernije proizvodne linije, koje zadovoljavaju zahtjeve izbirljivog tržišta pa se uz usavršeni dizajn, vrhunski kvalitet štampe, izradu velikih količina štampanih materijala a sve u kratkom roku, prvenstveno poštjući dogovorene termine, uspjevaju zadovoljiti zahtjevi klijenata.

Tokom 2011. godine nabavljena je nova, savremena mašina za proizvodnju svih vrsta registratora u kutiji kao i samostojecih registratora. Osim rekonstrukcije i uvođenja novih tehnologija, uloženo je mnogo i u humanizaciju uslova rada i zaštite okoline, a od 2008. godine fabrika je postala vlasnica certifikata međunarodno priznatog ISO STANDARDA 9001:2008, te ga u okviru zadatog sistema upravljanja kvalitetom uspješno održava. Dovoljno o kvalitetu usluga govori i podatak da su poslovni partneri ove firme, između ostalih, Mann Hummel Tešanj, As Jelah, Solana Tuzla, Pharmamed Travnik, Vispak Visoko, Pivara Tuzla, Agragold Brčko, I.C.S. Bradford UK, Swisslion Sisak, Igman Konjic, Pobjeda sport Goražde i mnogi drugi. Društvo danas posjeduje dvije poslovne jedinice za proizvodnju kartonske ambalaže i za proizvodnju kvalitetne aluminijске i plastične stolarije.

SPORAZUM NA TRI GODINE

U Travniku je potpisani Okvirni sporazum za pružanje bankarskih usluga vođenja depozitnog računa između Vlade Kantona Središnja Bosna i NLB Banke d.d., Tuzla. Okvirni sporazum su potpisali ministar finansija Zdravko Gavranović i direktor NLB Banke Almir Šahinpašić. Sporazum je zaključen na period od tri godine i uključuje pružanje usluga vođenja depozitnog računa za prikupljanje javnih prihoda i transakcijskog računa Vlade Kantona Središnja Bosna. „Ovom prilikom želim da izrazim veliko zadovoljstvo što je, nakon provedenog postupka javne nabavke, Vlada Kantona Središnja Bosna za najpovoljniju banku izabrala NLB Banku. U naredne tri godine bićemo budžetska i depozitna banka ovog kantona i nastojaćemo da kvalitetnim finansijskim servisom opravdamo povjerenje koje nam je ukazano.“ istakao je direktor NLB Banke Almir Šahinpašić. Pored unapređenja i jačanja poslovne saradnje sa klijentima, a u skladu sa strategijom razvoja poslovne mreže, u cilju obezbjeđenja veće dostupnosti i kvalitete pružanja usluga klijentima, NLB Banka je izmjestila Filijalu Travnik u nove, funkcionalnije prostorije, na atraktivnijoj lokaciji. Na novoj adresi, u ulici Bosanska bb, poslovica počinje sa radom 04.02.2013. godine. Reprezentativna poslovica, koja je uređena i opremljena u skladu sa najvišim standardima i korporativnim identitetom NLB Grupe, građanima i privrednicima Travnika pružaće i u buduće najsavremenije bankarske usluge, saopćili su iz NLB Banke.

D.K

Kretanja u privredi TK...

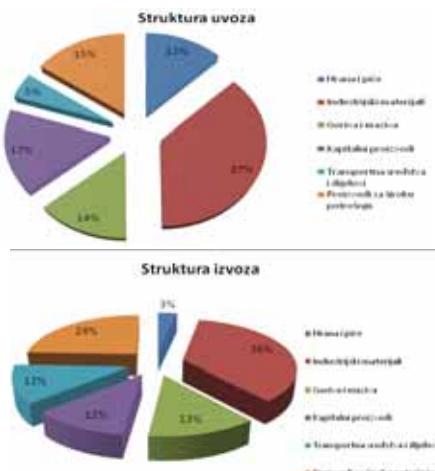
INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA NA PODRUČJU TUZLANSKOG KANTONA

Privreda Tuzlanskog kantona je u jedanaest mjeseci 2012.godine u odnosu na isti period 2011. ostvarila rast industrijske proizvodnje od 1,4%. Prema glavnim industrijskim granama, pad je zabilježen u proizvodnji energije (-23,5%), intermedijarni proizvodi osim energije (-4,4%), kapitalni proizvodi (-0,1%) i netrajni proizvodi za široku potrošnju (-8,1%) dok je rast proizvodnje zabilježen jedino kod trajnih proizvoda

za široku potrošnju (78,5%). U šesnaest privrednih grana je došlo do pada proizvodnje u odnosu na isti period prošle godine, dok je rast ostvaren u sedam privrednih grana i to kod proizvodnje celuloze i papira, proizvodnje hemikalija, proizvoda od gume, baznih metala, proizvodnji mašina i uređaja, proizvodnja ostalih prevoznih sredstava, te namještaja i ostale prerađivačke industrije.

U 2012. godini iz Tuzlanskog kantona ukupno je izvezeno proizvoda u vrijednosti od 994.473.000 KM što je u odnosu na isti period prošle godine manje za 13,57%. U isto vrijeme je došlo i do pada uvoza od 9,48% te je uvezeno roba u vrijednosti od 1.242.794.000 KM. Pokrivenost uvoza izvozom je 80,02%, a u istom periodu prošle godine je bila 83,81%. Vanjskotrgovinski deficit je 248.321.000 KM. Rast izvoza je ostvaren kod industrijskih materijala, kapitalnih proizvoda i proizvoda za široku potrošnju, dok je do pada došlo kod izvoza hrane i pića, goriva i maziva i transportnih sredstava i njihovih dijelova. Rast uvoza u odnosu na isti period prošle godine u Tuzlanski kanton je zabilježen kod uvoza hrane i pića, kapitalnih proizvoda i proizvoda za široku potrošnju, dok je kod ostalih kategorija došlo do pada uvoza. Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Tuzlanskog kantona su Njemačka, Slovenija, Italija, Hrvatska i Austrija.

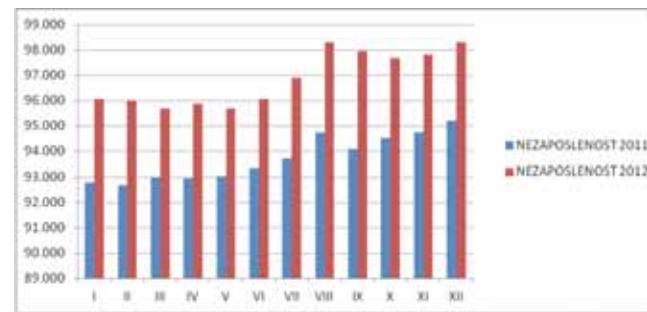
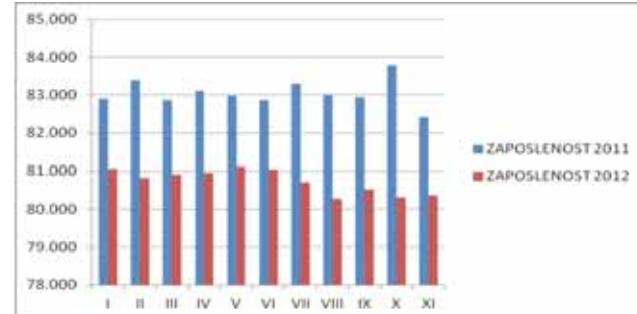

Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje , u novembru 2012.godine u Tuzlanskom kantonu je bilo zaposleno ukupno 80.368 osoba. U odnosu na prethodni mjesec, broj zaposlenih je više za 0,1%, dok je u odnosu na prosjek 2011.godine manji za 3,1%. Prerađivačka industrija i trgovina zapošljavaju najviše osoba. Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, u decembru 2012.godine je registrovano 98.289 nezaposlene osobe ili 0,49% više u odnosu na novembar 2012. Prema stručnoj spremi, najviše je KV i NKV radnika, a slijede osobe sa srednjom stručnom spremom.

	Nezaposlenost (XII 2012)	
	ZAPOSLENOST 2011	NEZAPOSENOST 2012
UKUPNO	98.289	
Banovići	5.400	
Celić	2.729	
Dobojski	2.781	
Grčanica	9.350	
Gradačac	7.834	
Kalesija	9.473	
Kladanj	2.785	
Lukavac	10.877	
Sapna	2.624	
Srebrenik	8.298	
Teočak	1.947	
Tuzla	20.210	
Živinice	13.981	

	ZAPOSLENOST 2011	NEZAPOSENOST 2012
I	82.892	81.061
II	83.380	80.828
III	82.873	80.916
IV	83.112	80.949
V	82.975	81.128
VI	82.865	81.042
VII	83.290	80.698
VIII	83.000	80.281
IX	82.932	80.518
X	83.784	80.315
XI	82.405	80.368
XII	81.850	95.194

Prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu iznosi 743,10 KM što je ispod prosjeka Federacije BiH. U odnosu na kantonalni prosjek iz 2011.godine, došlo je do rasta neto plaće za 1,3% i bruto plaća za 2,8%. Najviše prosječne neto plate u Tuzlanskom kantonu su u sektoru proizvodnje i opskrbe el.energijom, plinom i vodom, dok su najniže prosječne neto plate u građevinarstvu.

STRUČNA SLUŽBA

KANTONALNE PRIVREDNE

KOMORE TUZLA

Magistralni put bb, 75356 Šampionica
Tel: ++38735/369 789
Fax: ++38735/369 785
Direktor ++38735/369 788
Komercijala ++38735/369 790
Proizvodnja: ++38735/369 790

ID 4209161250008

Mjesto registracije: Općinski sud Tuzla
Web: www.vocnirasadnik.com.ba
E-mail: vocni.rasadnik@bih.net.ba

Djelatnost: Proizvodnja i prodaja voća i sadnog materijala

NLB Gotovinski krediti

Gotovinski krediti

Nova akcijska ponuda gotovinskih kredita do 50.000 KM
sa kamatnim stopama od 4.99% do 7.69% (EKS 7.07%-9.08%)
i rokom otplate do 10 godina.
Dodatna pogodnost: Krediti bez jemaca do iznosa od 30.000 KM.

NLB Banka
Znam zašto.